

การลอกด้วยกรดแลกติกในการรักษาฝ้า

นางสาว นลินทร สุขวิริยะเสถียร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาอายุรศาสตร์ ภาควิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-6654-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I22020895

LACTIC ACID PEELS IN TREATMENT OF MELASMA

Miss Nalintorn Sukwiryasatean

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Medicine

Department of Medicine

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

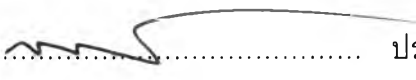
ISBN 974-17-6654-8

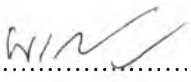
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การลอกด้วยกรดแลกติกในการรักษาฝ้า
โดย นางสาว นลินทร สุขวิริยะเสถียร
สาขาวิชา อายุรศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง พรทิพย์ ภูวบัณฑิตสิน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เกาส์กรหญิง จิตตธิดา ชูแสงเลิศวิจิตร

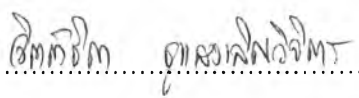
คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

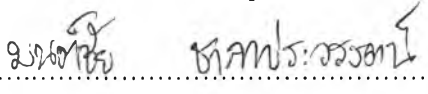

..... คณบดีคณะแพทยศาสตร์
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ภิรมย์ กมลรัตนกุล)

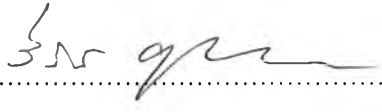
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ กัมมันต์ พันธุมจินดา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง พรทิพย์ ภูวบัณฑิตสิน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(เกาส์กรหญิง จิตตธิดา ชูแสงเลิศวิจิตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ มนต์ชัย ชาลาประวรรตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ วินัส อุดมประเสริฐกุล)

นลินทร สุขวิริยะเสถียร : การลอกด้วยกรดแลคติกในการรักษาฝ้า (LACTIC ACID PEELS IN TREATMENT OF MELASMA) อ. ที่ปรึกษา: รศ. พญ. พรทิพย์ ภูวบัณฑิตสิน, อ. ที่ปรึกษาร่วม : ภาญ. จิตตธิดา ชูแสงเลิศวิจิตร ; 69 หน้า. ISBN 974-17-6654-8.

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย : การลอกหน้าด้วยกรดแลคติกความเข้มข้นร้อยละ 50 เป็นการลอกระดับตื้น (superficial chemical peeling) สามารถนำมาใช้ในการรักษาฝ้า ออกฤทธิ์โดยลดการเกาะตัวของเซลล์ และ เพิ่มการหลุดลอกของเซลล์ ซึ่งมีเม็ดสีอยู่ทำให้ฝ้าจางลง

วัตถุประสงค์ในการวิจัย: เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการลอกด้วยกรดแลคติกความเข้มข้นร้อยละ 50 เปรียบเทียบกับกลุ่ม ควบคุมในการรักษาฝ้า

วิธีการทำวิจัย : ได้ทำการศึกษาในผู้ป่วยทั้งหมด 43 คน ผู้ป่วยจะได้รับการลอกด้วยกรดแลคติกความเข้มข้นร้อยละ 50 บริเวณซีกหน้าเพียงด้านหนึ่ง ซีกหน้าด้านที่ไม่ได้รับการลอกเป็นกลุ่มควบคุม ทำการลอกทุก 2 สัปดาห์ เป็นระยะเวลา 28 สัปดาห์ (14 ครั้ง) แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของความเข้มข้นของฝ้าระหว่างซีกหน้าด้านที่ทำการลอกและไม่ทำการลอก ด้วยกรดแลคติกในการลอกครั้งที่ 9 และ 14 โดยใช้เครื่องมือวัดที่ใช้อ้างอิงถึงความเข้มของฝ้า คือ Chroma-meter CR-300

ผลการวิจัย : จากจำนวนผู้ป่วย 43 คน พบว่าผู้ป่วยมาติดตามผลการรักษา 40 คน จนถึงสิ้นสุดการรักษาพบว่าในการลอก ครั้งที่ 9 ความเข้มของฝ้าบริเวณซีกหน้าด้านที่ลอกด้วยกรดแลคติกความเข้มข้นร้อยละ 50 ดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับซีกหน้า ด้านที่ไม่ได้ทำการลอก ($P < 0.005$) เมื่อประเมินด้วยเครื่องมือวัดค่าที่ใช้อ้างอิงถึงความเข้มของฝ้า และพบว่าในการลอกครั้งที่ 14 ความเข้มของฝ้าบริเวณซีกหน้าด้านที่ทำการลอกด้วยกรดแลคติกความเข้มข้นร้อยละ 50 ดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับซีกหน้า ด้านที่ไม่ได้ทำการลอก ($P < 0.001$) เมื่อประเมินด้วยเครื่องมือวัดค่าที่ใช้อ้างอิงถึงความเข้มของฝ้า

อาการข้างเคียงคือรอยดำ (postinflammatory hyperpigmentation) พบในผู้ป่วย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ซึ่งรอยดำที่เกิดขึ้นนี้หายไปภายใน 4 สัปดาห์ ส่วน milia พบในผู้ป่วย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5

สรุปผลการวิจัย : จากการศึกษาพบว่ากรดแลคติกความเข้มข้นร้อยละ 50 มีประสิทธิภาพในการรักษาฝ้า สามารถ ใช้เป็นทางเลือกหนึ่งในการรักษาฝ้า

ภาควิชา อายurvedศาสตร์
สาขาวิชา อายurvedศาสตร์
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4575225930 : MAJOR MEDICINE (DERMATOLOGY)

KEY WORD: MELASMA / CHEMICAL PEELING / LACTIC ACID

NALINTORN SUKWIRIYASATEAN : LACTIC ACID PEELS IN TREATMENT OF MELASMA

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PONTIP PUVABANDITSIN, M.D., THESIS CO-ADVISOR:

JITTIDA SHOOSANGLERTWIJIT, M.Sc. PHARMACEUTICS. 69 pp. ISBN 974-17-6654-8.

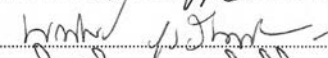
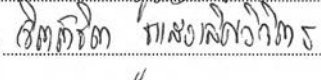
Background : Lactic acid(50%w/v) is a superficial chemical peeling agent. It is used to treat melasma. The mechanism of action is by diminishing corneocyte cohesion and increasing desquamation of pigmented keratinocyte. The melasma will be improved.

Objective : Our purpose was to determine the efficacy of lactic acid (50%w/v) in treatment of melasma.

Methods : Forty-three patients with melasma from outpatient unit Department of Dermatology in the King Chulalongkorn Hospital were enrolled in this study. Fifty percent lactic acid was used in treatment of melasma on half of the face of each patient once every 2 weeks until 6 months (14 times). Chroma-meter CR300 is used to qualify the degree of clinical improvement at the time of ninth and forteenth to detect incasure peels.

Results : Forty patients were complete the study. A statistically significant IN treatment groups was observed at time 9 (p-value <0.005) and time 14 (P-value < 0.001). Postinflammatory hyperpigmentation was observed in two patients (5%) but it resolved within four weeks. Milia was found in two patients (5%).

Conclusion : We conclude that fifty percent lactic acid is an effective method in the treatment of melasma

DepartmentMedicine.....	Student's signature	
Field of study.....Medicine.....	Advisor's signature	
Academic year 2004.....	Co-advisor's signature	

กิตติกรรมประกาศ

การจัดการวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือและกำลังใจจากบุคคลต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รศ.พ.ญ.พรทิพย์ ภูวบัณฑิตสิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอบคุณคุณวสันต์ ปัญญาแสง ที่ให้คำแนะนำเรื่องรูปแบบการวิจัยและการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอบคุณเจ้าหน้าที่และพยาบาลที่หน่วยโรคผิวหนังทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการคัดกรองผู้ป่วยที่ทำการศึกษา

ขอขอบคุณเพื่อนแพทย์ทุกท่านที่ได้กรุณาส่งผู้ป่วยมาเข้าการศึกษานี้ และขอขอบคุณผู้ป่วยทุกท่านที่ให้ ความร่วมมือตลอดการศึกษาวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ซึ่งให้กำลังใจและการสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่ 1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย.....	1
1.2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	2
1.3 คำถามของการวิจัย.....	4
1.4 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	4
1.5 สมมติฐาน.....	4
1.6 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	4
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
1.8 ข้อจำกัดในการวิจัย.....	5
1.9 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.11 อุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ทำการวิจัยและมาตรการในการแก้ไข.....	6
1.12 ปัญหาทางจริยธรรม.....	6
บทที่ 2. ฝ้า.....	7
บทที่ 3. สารกันแดด.....	12
บทที่ 4. ยาทารักษาฝ้า.....	18
บทที่ 5. การลอกด้วยสารเคมี.....	23
บทที่ 6. AHA.....	28
บทที่ 7. การวัดความเข้มของฝ้า.....	33
บทที่ 8. วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
บทที่ 9. รายงานผลการวิจัย.....	41
บทที่ 10. การอภิปรายผลการวิจัย.....	56

	หน้า
บทที่ 11 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	59
รายการอ้างอิง.....	60
ภาคผนวก.....	63
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	69

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยในการพิจารณาและข้อห้าม.....	25
ตารางที่ 2 แสดงชนิดของผิวหนังโดยใช้มาตรฐานของ Fitzpatrick Classification.....	26
ตารางที่ 3 แสดงสูตรโครงสร้างของ AHA ชนิดต่างๆ.....	30
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป.....	49
ตารางที่ 5 ตารางแสดงค่าตัวเลขที่ใช้อ้างอิงความเข้มของฝ้าโดยเปรียบเทียบระหว่าง บริเวณใบหน้าที่เป็นฝ้าสีน้ำตาลด้านที่ได้รับการรักษาและบริเวณใบหน้าที่เป็น ฝ้าสีน้ำตาลด้านที่ไม่ได้รับการรักษาโดยทำการวัดก่อนการรักษา (ครั้งที่ 0).....	52
ตารางที่ 6 ตารางแสดงค่าตัวเลขที่ใช้อ้างอิงความเข้มของฝ้าโดยเปรียบเทียบระหว่าง บริเวณใบหน้าที่เป็นฝ้าสีน้ำตาลด้านที่ได้รับการรักษาและบริเวณใบหน้าที่เป็น ฝ้าสีน้ำตาลด้านที่ไม่ได้รับการรักษาในการลอกครั้งที่9(สัปดาห์ที่18) และครั้งที่14 (สัปดาห์ที่28).....	54

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 แสดงเพศของประชากร.....	43
แผนภูมิที่ 2 แสดงอายุของประชากร.....	44
แผนภูมิที่ 3 แสดงอาชีพของประชากร.....	45
แผนภูมิที่ 4 แสดงบริเวณใบหน้าที่เป็นฝ้าของประชากร.....	46
แผนภูมิที่ 5 แสดงระยะเวลาที่เป็นฝ้าของประชากร.....	47
แผนภูมิที่ 6 แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความเข้มของฝ้าในประชากรที่ศึกษา ก่อนรักษา(ครั้งที่ 0).....	53
แผนภูมิที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวเลขที่ใช้ อ้างอิงความเข้มของฝ้าในประชากรที่ศึกษาในการลอกหน้าครั้งที่ 9.....	56
แผนภูมิที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวเลขที่ใช้ อ้างอิงความเข้มของฝ้าในประชากรที่ศึกษาในการลอกหน้าครั้งที่ 14.....	57